

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Staub Tímea ügyvéd (.....) által képviselt felperesnek, az Orosz V. Ügyvédi Iroda által képviselt **Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete** (1013 Budapest, Krisztina krt. 39.) alperes ellen piacfelügyeleti eljárás ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2010. évi május hó 12. napján kelt 2.K.30.231/2010/3. számú ítélete ellen a felperes által 4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott helyen 2010. évi november hó 17. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30 000 (azaz harmincezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az adóhatóság külön felhívására - 36 000 (azaz harminchatezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2007. évi CXXXV. tv. (a továbbiakban: Psztv.) 49.§ (1) bekezdés alapján hivatalból indított piacfelügyeleti eljárást annak megállapítása érdekében, hogy pénzügyi szolgáltatás végzésére jogosító engedéllyel nem rendelkező felperes végez-, illetőleg végzett-e a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. tv. (a továbbiakban: Hpt.) hatálya alá tartozó pénzügyi szolgáltatási tevékenységet. A

banki adatok (a felperes bankszámláira érkezett átutalások megjegyzései és az átutalásokösszepszerúségei) mellett az alperes tanúmeghallgatásokat folytatott le, értékelte a földhivatalokhoz benyújtott szerződéseket. A szerződések 16-20%-os ügyleti kamatot tartalmaztak, és késedelmi kamatot is kikötöttek. Az adatok alapján az alperes megállapította, hogy a 2004. július 22. és 2007. július 9-e között folytatott felperesi tevékenység a Hpt. szerinti pénzkölcsön nyújtás. Ezt követően vizsgálta, hogy a pénzkölcsön nyújtására a Hpt. 2. számú melléklet III. fejezet 22. pontja szerinti üzletszerűen kerül-e sor, és mivel arra igenlő választ adott, megállapította azt is, hogy a felperes tevékenységét felügyeleti engedély nélkül jogosulatlanul végezte. Ezért az alperes a 2009. július 21-én kelt PJ-I-B/58/2009. számú határozatával, azonnali hatállyal megtiltotta, hogy a felperes engedély nélküli pénzügyi szolgáltatási, így különös tekintettel pénzkölcsön nyújtási tevékenységet végezzen és 5.000.000 forint felügyeleti bírság megfizetésére kötelezte.

Az alperes, figyelemmel a Hpt., valamint az egyes szakosított hitelintézetekről szóló törvények módosításáról szóló 2007. évi LI. törvény (a továbbiakban: Tv.) 79.§-ára, csak a 2007. július 1-e után megkötött egyetlen szerződés miatt alkalmazott bírságot. A bírság mértékének meghatározása során figyelembe vette, hogy felperes által kifejtett jogosulatlan pénzkölcsön nyújtási tevékenység fokozottan veszélyes a magyar gazdaságra, a közigazgatási eljárás során a felperes semmilyen együttműködést nem tanúsított, illetőleg ugyan 2007. július 1-e után csak egy esetben bizonyított a kölcsönszerződés nyújtása, azonban az engedély nélküli pénzügyi szolgáltatási tevékenységét hosszú időn keresztül, rendszeresen végezte.

A felperes keresettel támadta az alperesi határozatot, mivel a szerződésekben ugyan kikötöttek kamatot, de sosem alkalmazták, a felperes segítő szándékkal lépett fel. Vitatta a felügyeleti bírság kiszabhatóságát, hivatkozott arra, hogy a 2004. évi események, elévülés miatt, már a bírság mértékének meghatározása során sem lettek volna figyelembe vehetők.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság elutasította a felperes keresetét.

Az ellenérték hiányára vonatkozó felperesi előadást az elsőfokú bíróság azért tekintette megalapozatlannak, mert az alperes által felsorolt tények (különböző személyekkel kötött standardizált-, ügyvéd-, közjegyző által ellenjegyzett, írásba foglalt szerződések, okiratok) önmagukban olyanok, melyekből kellően megalapozott következtetést lehet levonni arra, hogy a jogügyletek a szerződésekben foglaltak szerinti tartalommal teljesültek. A felperes csupán állította, de nem bizonyította az ingyenességet. Az alperes helytállóan hivatkozott különösen a Hpt. II. számú melléklet III/22. pontjára.

A bírság körében az elsőfokú bíróság osztotta a felperes álláspontját annyiban, hogy a magyar gazdaságra való fokozott veszélyesség, mint mérlegelési szempont, nem alkalmas a konkrét ügy egyedi sajátosságának megjelenítésére. Azonban, tekintettel arra, hogy az alperes egyéb-, a feltárt tényálláshoz okszerűen kapcsolódó mérlegelési szempontot is megjelölt a felügyeleti bírság összezszerúségére e határozati megállapítást nem ítélte az ügy érdemére kiható-, a Polgári

perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. (a továbbiakban: Pp.) 339/B.§ alkalmazása szempontjából releváns körülménynek.

A Tv. 79.§-ára tekintettel kiemelte, hogy az engedély nélkül végzett pénzkölcsön nyújtási tevékenység fogalmilag is egy nagyobb időintervallumban megvalósuló egységes jogügylet halmaz. Így az alperes figyelembe vehette azt is, hogy az a tevékenység, melynek tekintetében a jogkövetkezmény csak a 2007. július 1-je utáni részcselekményekre alkalmazható, ezt több évvel megelőzően kezdődött. Az alperesi határozat indokolásából, valamint a bírságösszegezéséből is arra a meggyőződésre jutott az elsőfokú bíróság, hogy az alperes a 2007. július 1. előtti tevékenységet csak a bírság intézkedés alkalmazásának jogalapja körébe vette figyelembe, nem pedig a bírságösszeget meghatározó súlyosító körülményként.

A Psztv. 47.§ (5) bekezdésére kapcsolódó elévülési kifogás kapcsán az elsőfokú bíróság egyetértett az alperessel abban, hogy az ügy tárgyát képező magatartás egységet képez, azaz egyes ügyletek önmagukban üzletszerű tevékenységként nem értelmezhetők, mindezért az elévülés kezdő időpontja is annak a függvénye, hogy mikor állapítható meg a jogellenes állapot megszűnése. Utalt arra is, hogy a perbeli ügyre kifejezetten nem alkalmazható, de az alperes jogalkalmazói körébe utal más tevékenységek vizsgálata esetén az elévülés számítására vonatkozó Psztv. 48/C.§, illetve 56.§ (3) bekezdései is ezen értelmezést támasztják alá.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének kereseti kérelem szerinti megváltoztatását kérte.

Elsődlegesen hivatkozott arra, hogy a kölcsönszerződések valóban tartalmazzak különböző kamatkikötéseket, de alkalmazásukra nem került sor, csak a felvett összegeket fizették vissza. A felperes állítását, szemben az elsőfokú bíróság indokolásával, bizonyítja a kölcsönadott és visszafizetett összegek egyezősége, illetőleg a tanúk vallomása.

Helytelenül állapította meg az elsőfokú bíróság azt, hogy az az alperesi megállapítás, miszerint a felperes által kifejtett jogosulatlan pénzkölcsön nyújtási tevékenység fokozottan veszélyes a magyar gazdaságra, az nem az ügy érdemére kiható releváns körülmény, hiszen olyan mérlegelési szempont került figyelembe vételre, amely nem alkalmas a konkrét ügy egyedi sajátosságainak megítélésére.

Helytelenül értelmezte továbbá az elsőfokú bíróság a Tv. 79.§-ának alkalmazhatóságát, mivel az egyértelműen csak ezen időpontot követő kölcsönszerződések esetében irányadó. Ennek folytán a bírság kiszabása során a büntetés mértékének meghatározásánál olyan tények kerültek értékelésre, amelyek miatt a bírságot ki sem lehetett volna szabni.

Az alperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint a fellebbezés a keresetlevélhez képest semmiféle novumot nem tartalmaz. A felperesi előadás helytelensége nem jogértelmezési kérdés miatt, hanem a perbeli tények és irányadó jogszabályhelyek szerint alaptalan. Tény, hogy a felperes visszatérően ügyeleteiben évi 16-20%-os kamatot kötött ki, vagyis tevékenysége egyértelműen haszonszerzésre irányult. Megalapozatlan az a felperesi hivatkozás, hogy az elsőfokú bíróság a magyar gazdaságra való fokozott veszélyességére vonatkozó felperesi előadást ne értékelte volna, értékelte, sőt

azzal részben egyet is értett. Az, hogy az engedély nélküli pénzügyi szolgáltatási tevékenység a pénzügyi piacok átláthatóságát, ezen keresztül a pénzügyi piacok ügyfeleinek érdekeit az állam ellenőrzéshez való jogát sérti, és ezeken keresztül veszélyezteti a magyar gazdaság egészének törvényes működését, jogalkotói szinten eldöntött, vagyis rendes bírósági eljárásban nem is vitatható kérdés. Az alperesi határozat tartalmazza a szankció megítélése körében alkalmazott mérlegelési szempontokat, amelyekből okszerűen következik a határozati intézkedés, a veszélyesség kérdése tehát az ügy érdemi elbírálását nem érinti. A szankcionálható magatartások körében téves a felperesnek azon állítása, hogy 2007. július 1-jét megelőzően az alperesnek ne lett volna hatósági jogköre arra, hogy engedély nélküli pénzügyi szolgáltatási tevékenység megállapítása esetén bírság szankciót alkalmazzon. Az alperes korábban is alkalmazhatott bírságot, a Tv.79.§-a csupán a bírság keret vonatkozásában irányadó a 2007. július 1-je utáni jogellenes cselekményekre. Helyesen rögzíti az elsőfokú ítélet indokolása, hogy az engedély nélküli pénzügyi szolgáltatási tevékenység fogalmilag is egy ügyhalmaz, amelyből következően az alperes jogszerűen vette figyelembe a korábbi, éveken át folytatott jogellenes magatartást a szankció jogalapja és nem a mértékek körében. A cselekmény folyamatosságra tekintettel nem irányadó a Psztv. 47.§ (5) bekezdése, vagyis eljárásjogi elévülésről sem lehet szó.

Hangsúlyozta, hogy a jogellenes pénzkölcsönzés perbeli volumene 50 millió forint körüli összeg, szankciója mindösszesen 5 millió forint, a bírság alsó negyede, eltúlzottnak semmiképpen nem tekinthető.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 252.§-a (2) bekezdését és (3) bekezdését alkalmazva megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az elsőfokú eljárás lényeges szabályait nem sértette meg, és a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése szerinti esetleges megváltoztatáshoz szükséges adatok rendelkezésre állnak, ezért a felperes fellebbezését és az alperes ellenkérelmét, az azokban előadott indokok szerint, érdemben bírálta el.

A Hpt. 3.§-ának (1) bekezdés b/ pontja szerint pénzügyi szolgáltatás a következő tevékenységek üzletszerű végzése forintban, illetőleg devizában, valutában: hitel és pénzkölcsön nyújtása. A 2. számú melléklet III.22./ alpont alapján az üzletszerű tevékenység az ellenérték fejében nyereség, illetve vagyonszerzés végett - előre egyedileg meg nem határozott ügyletek megkötésére irányuló - rendszeresen folytatott gazdasági tevékenység.

A felperes fellebbezésében kizárólag a tevékenység ellenérték fejében való folytatását vitatta. Az üzletszerűség megállapíthatóságnak azonban nem feltétele a nyereség tényleges elérése, elegendő, ha a szerződésben nyereséget, vagyonszerzést, azaz jelen esetben kamatot kötnek ki. A Fővárosi Ítéltábla erre tekintettel nem látott okot az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására.

A felperes fellebbezési indoka szerint helytelenül állapította meg az elsőfokú bíróság azt, hogy az az alperesi megállapítás, miszerint a felperes által kifejtett jogosulatlan

pénzkölcsön nyújtási tevékenység fokozottan veszélyes a magyar gazdaságra, nem az ügy érdemére kiható releváns körülmény, hiszen olyan mérlegelési szempont került figyelembe vételre, amely nem alkalmas a konkrét ügy egyedi sajátosságainak megítélésére. Hivatkozott továbbá arra is, hogy a Tv. 79.§-ának alkalmazásakor, a bírság mértékének meghatározásánál olyan tények kerültek értékelésre, amelyek miatt a bírságot ki sem lehetett volna szabni. Ezen előadásokat a másodfokú bíróság együttesen értékelte.

A bírság kiszabása során az alperes a Hpt. 175/A.§ szerinti keretek között - engedély vagy bejelentés hiányában végzett pénzügyi, kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenység megállapítása esetén a kiszabható bírság összege kettőmillió forinttól húszmillió forintig terjedhet. - mérlegelési jogkörben jár el. A mérlegelés szempontjait az alperesnek a Psztv. 47.§ (4) bekezdése szerint rögzíteni kell: az alperesi határozat ezek között szerepeltette, a Psztv. 47.§ (4) bekezdés b/ pontjának megfelelően azt, hogy a felperes által kifejtett jogosulatlan pénzkölcsön nyújtási tevékenység fokozottan veszélyes a magyar gazdaságra. Az alperes nem fellebbezésben, hanem csak ellenkérelmében hivatkozott arra, hogy az engedély nélküli pénzügyi szolgáltatási tevékenység veszélyezteti a piacok átláthatóságát, az ügyfelek érdekeit, az állam ellenőrzéshez való jogát - és ezeken keresztül a magyar gazdaság egészének törvényes működését. Ezzel az előadással a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetért, de fellebbezés hiányában, ebben a tekintetben nem változtathatja meg az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását.

Ennek következtében a felperesi fellebbezés nyomán a Fővárosi Ítéltábla csak azt vizsgálhatta, hogy a magyar gazdaság veszélyeztetése szempontjának figyelmen kívül hagyása esetén helytállóan következtetett-e az elsőfokú bíróság arra, hogy a további szempontok is kellően alátámasztják a bírság mértékét.

A másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy az alperesi határozatban a Psztv. 47.§ (4) bekezdésében megjelölt szempontok nem állnak egymással alá-, fölé rendeltségben, valamennyi releváns, és egyik a másikhoz képest nem relevánsabb. A Psztv. 47.§ (4) bekezdés b/ pontjának figyelmen kívül hagyása esetén a fennmaradó szempontok összevetéséből pedig - mint azt helytállóan megállapította az elsőfokú bíróság - még mindig okszerűen következik a maximális 20 millió forint bírsághoz képest 5 millió forintban megállapított intézkedés.

A Tv. 79.§-a szerint a Hpt. - e törvény 66. §-ával megállapított - 175/A. §-a szerinti bírságösszegek kizárólag az e törvény - 74. §-ának (1) bekezdése szerinti - hatálybalépését követően elkövetett jogsértő cselekmények tekintetében alkalmazhatók.

Az alperesi határozat - a Tv. rendelkezésének megfelelően -, csak a 2007. július 1-je után megkötött szerződés miatt alkalmazott bírságot. Az alperes a bírság kiszabása során egyetlen szerződést vett figyelembe a Psztv. 47.§ (1) bekezdés a/ pontja alapján, a bírság mértékének meghatározása során viszont alkalmaznia kellett a Psztv. 47.§ (4) bekezdésének i/ pontját, azaz tekintettel kellett lennie a szabályok megsértésének ismétlődésére, illetőleg gyakoriságára. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását tartalmilag ezen elv szerint építette fel, annak ellenére, hogy a 4. oldal 4. bekezdésében ennek a fordítottját fogalmazta meg.

Ennek következtében az ítélet 4. oldal 4. bekezdés utolsó mondata helyesen: „Az alperes határozatának indokolásából is, valamint a bírságösszegezéséből is arra a meggyőződésre jutott a bíróság, hogy az alperes a 2007. július 1. előtti tevékenységet csak a bírságösszeget meghatározó körülményként vette figyelembe, nem pedig a bírságintézkedés alkalmazásának jogalapja körében.”. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet indokolása ezen mondatának helyesbítése során nem alkalmazta a körülményre a „súlyosító” jelzőt, mivel a perbeli tényállás mellett nem magának a Psztv. 47.§ (4) bekezdés i/ pontja szerinti szempontnak az alkalmazása minősíthető „súlyosbító”-nak, hanem az engedély nélküli tevékenységnek a szempont alkalmazása során figyelembe veendő gyakorisága.

A korábbi események értékelhetősége kapcsán vizsgálta a másodfokú bíróság az alperes ellenkérelmének az elévülés kapcsán tett előadását.

Elsődlegesen rögzíti a Fővárosi Ítéltábla, hogy a Psztv. 47.§-ának (5) bekezdésének - mely szerint nem lehet intézkedést alkalmazni a mulasztásnak vagy kötelezettség szegésnek a Felügyelet tudomására jutásától számított két év, illetve az elkövetéstől számított öt év elteltével - alkalmazása során azt, hogy mi minősül mulasztásnak, vagy kötelezettség szegésnek a Psztv. 4.§ (1) bekezdés hatálya alá tartozó szervezetek, személyek és tevékenységek felügyelete során alkalmazandó jogszabályok határozzák meg. A felperesre nézve ez a szabály a Hpt. 3.§-a (1) bekezdésének b/ pontja és a 2. számú melléklet III.22./ alpontja. Ebben az esetben a tényállás releváns eleme a tevékenység rendszeressége, azaz a kötelezettség szegés ismétlődése, egy jogellenes állapot fenntartása. Ilyen tényállások esetén általános szabályozási elv - mint az az elsőfokú bíróság által megjelölt Psztv.48/C.§-ban, illetőleg 56.§ (3) bekezdésben is megjelenik -, hogy az elévülés határidejének kezdete a jogellenes állapot megszűnéséhez igazodik. Ennek következtében nem volt akadálya annak, hogy a Psztv. 47.§ (4) bekezdésének i/ pontja alkalmazása során az alperes figyelembe vegye a 2004. évi eseményeket is.

Minderre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 252.§-ának (2) bekezdése alapján, az indokolás fentiek szerinti pontosításával, helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét.

Az alperest megillető másodfokú perköltségről a Pp.78.§-ának (1) és (2) bekezdésének megfelelően rendelkezett a Fővárosi Ítéltábla, míg a sikertelenül fellebbező felperes a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján köteles az illeték feljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték viselésére.

B u d a p e s t, 2010. évi november hó 17. napján

dr. Rothermel Erika s.k. a tanács elnöke,
bíró,

. Losonczy Erzsébet s.k. bíró

Huszárné dr. Oláh Éva s.k. előadó

A kiadmány hiteléül: